

Binnen- en buitenzonwering:

Let the sunshine in!

Onder regie van Romazo, de branchevereniging van zonweringsbedrijven, zien dit voorjaar twee belangrijke nieuwe initiatieven het daglicht: een TNO-rapport met argumenten voor goede zonwering voor de consument en het keurmerk HR Zonwering. Dit keurmerk geeft aan welke zonwering functioneert als flexibel inzetbare isolatie in de winter en als 'thermosfles' in de zomer.

Volgens ING-registereconoom Paul Settels, tevens bestuurslid van de Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde, kost slechte zonwering de BV Nederland miljarden euro's per jaar, door verlies aan arbeidsproductiviteit ter waarde van € 45.000 per persoon. Dit betreft vooral kantoren, bedrijven en instanties. Maar ook in woningen is, met een sterk toenemend aantal thuiswerkers, nog een wereld aan winst te boeken.

De belangrijkste boodschap van Romazo aan de branche is dat zonwering, zowel binnen als buiten, in projecten en in huishoudens zo veel meer is dan verfraaiing en comfort alleen. Zonweringsproducten hebben nu namelijk een aantoonbaar effect op het energiegebruik door het in de winter verwarmen en in de zomer koelen van woningen.

Definitie van Zonwering

"De term 'zonwering' is eigenlijk te beperkt om de vele voordelen van de verschillende typen zonwering aan te geven", zegt Martin Straver, branchemanager bij Romazo. "Liever spreekt de zonweringsbranche over 'de flexibel inzetbare isolatie van transparante delen van een gebouw'. De problemen van oververhitting en een ongezond binnenklimaat komen steeds vaker voor. Het gaat om de balans tussen goed isoleren en een gezond binnenklimaat. Zonder flexibel toepasbare systemen die zelf niet of nauwelijks energie verbruiken, is dit niet mogelijk. Zie daar de rol die de verschillende zonweringsystemen kunnen vervullen in het streven naar leefbare en energiezuinige woningen en gebouwen."

Martin Straver: "In Nederland wordt de werking en invloed van zonwering onderschat." (Foto: Martijn van Dam)

TNO-Rapport

Eind maart 2015 verscheen in opdracht van Romazo het TNO-rapport 'Besparingen op verwarmingsenergie door thermische isolatie van zonweringen'. Al in 2008 verscheen een ander belangrijk TNO-rapport voor de branche: 'Buitenzonwering en energiebesparing op verwarmen en koelen'. Dankzij het meest recente TNO-rapport is voor het eerst kwantificeerbaar wat de effecten van zonweringsproducten zijn op het energiegebruik voor verwarming en op de energieprestatiecoëfficiënt (EPC). Het onderzoek is gedaan met een aantal veelvoorkomende zonweringsproducten voor een referentienieuwbouwtussenwoning en een referentienieuwbouwappartement. Daarnaast kunnen met het rapport ook de effecten van een combinatie van binnen- en buitenzonwering worden bepaald.

Zonwering in de winter

De conclusies en aanbevelingen van dit recente TNO-rapport geven fabrikanten, maar ook detaillisten, nieuwe heldere argumenten voor het gebruik van binnen- en buitenzonwering naast alleen de decoratieve en comfortvoordelen. Het TNO-rapport toont namelijk aan dat de berekende besparing in het stookseizoen op de verwarmingsenergie, door het gebruik van diverse binnenzonweringsproducten – van rolgordijnen tot een honingraat-black-out – kan oplopen tot 17 procent voor een tussenwoning en tot 29 procent voor een appartement. (Zie beide grafieken hiernaast.) Het onderzoek laat zien dat de zon 's winters een belang-

rijke verwarmingsbron is in onze goed geïsoleerde huizen omdat zij dan door de lagere stand van de zon een piek aan zonlichtenergie levert. Tegelijkertijd tonen infraroodfoto's aan dat het grootste verlies van in woningen aanwezige warmte plaatsvindt langs bijvoorbeeld slecht aansluitende kozijnen en via het dak.

Aanbevelingen en conclusies

Om een zo hoog mogelijke energiebesparing te realiseren, worden in het eind maart 2015 verschenen TNO-rapport over toepassing van zonwering dan ook belangrijke aanbevelingen gedaan ten aanzien van de montage en plaatsing van zonweringsproducten.

Zo is het belangrijk dat de ruimte tussen de zonwering en het raam zoveel mogelijk luchtdicht is afgesloten, onder andere door een goede aansluiting tussen zonwering en gevel. En als de zonwering naast de beglazing ook het kozijn bedekt, is de warmteweerstand van het totale raam beduidend hoger dan wanneer de zonwering alleen het glas bedekt. Nog een aanbeveling is een automatische regeling die ervoor zorgt dat de zonwering daadwerkelijk wordt gesloten tijdens de donkere uren in het stookseizoen.

HR- en HR+-zonweringskeurmerk

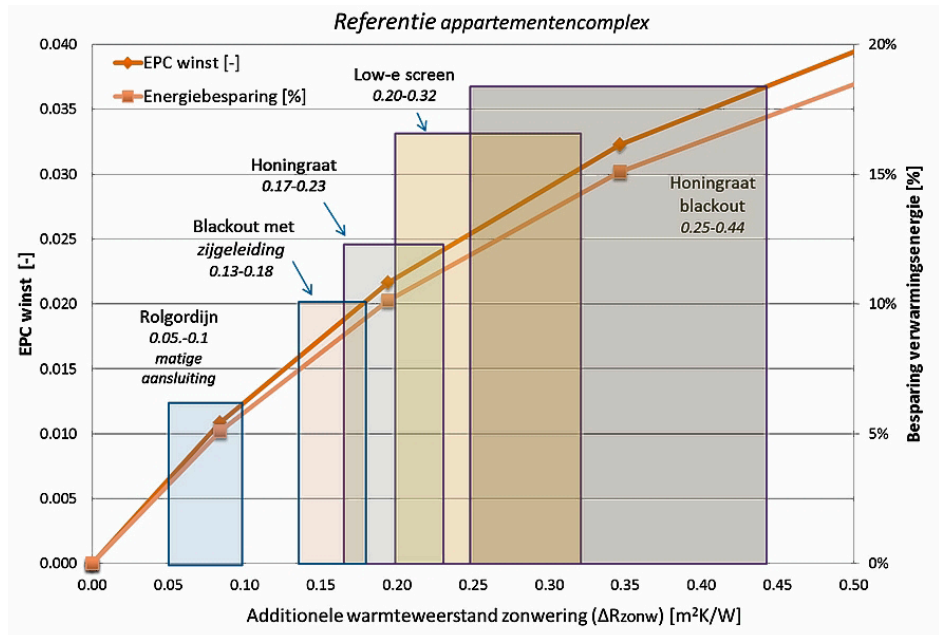
Een tweede voor de zonweringsbranche interessant initiatief dat dit voorjaar voor het voetlicht werd gebracht, is de introductie in de markt van het nieuw keurmerk HR Zonwering. Net als ooit de cv-ketel en dubbelglas is HR-zonwering een belangrijke stap omdat het een direct effect heeft op het energieverbruik en het woonplezier. HR-zonwering is een systeem dat de meest effectieve zonwering van een woning of gebouw garandeert en automatisch op zo'n manier regelt dat de temperatuur in huis in alle jaargetijden optimaal is. Het is een natuurlijke temperatuurbeheersing die gezonder en energievriendelijker is dan de verkoeling door een airco of warmte van een kachel. Het keurmerk HR Zonwering maakt het product niet duurder en geeft alleen een garantie voor een optimale warmtewerende prestatie.

De branchevereniging Romazo heeft in de afgelopen jaren alle voorbereidingen voor het keurmerk getroffen. Parallel lopend aan en in verband met alle energiebesparende regelgeving zowel op nationaal (Lenteakkoord energiezuinige nieuwbouw) als op internationaal niveau (European Solar-Shading Organization, www.es-so.com). In 2020 moeten alle nieuwbouwwoningen met een EPC van nul worden gebouwd.

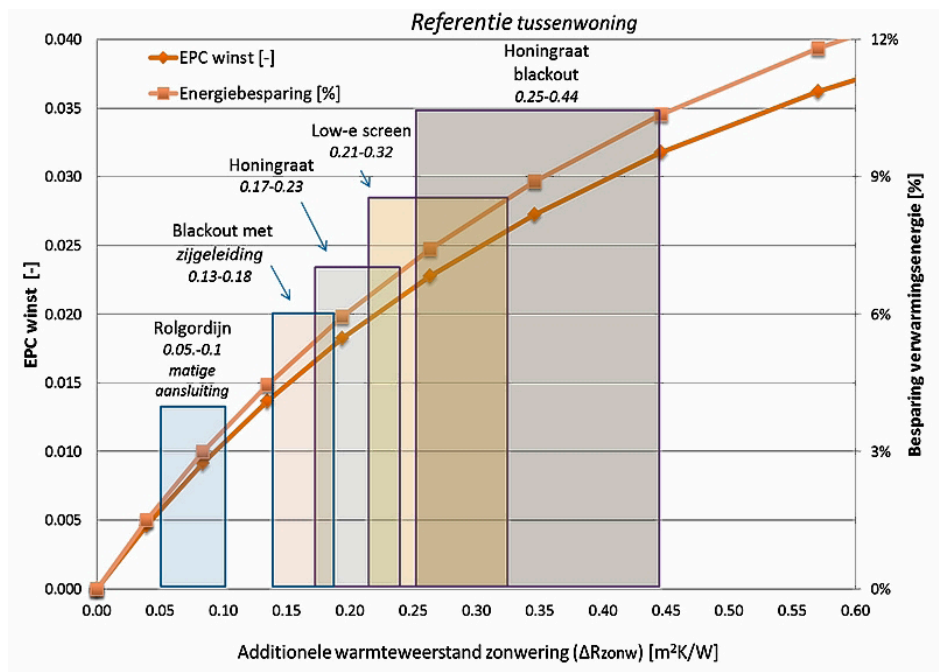
SKG

Romazo pleit voor het gebruik in de markt van HR Zonwering en de erkenning ervan in (fiscale) energiestimuleringsregelingen van het door hun ontwikkelde en nu ook SKG-gecertificeerde label.

Het HR Zonweringslabel geeft aan welke systemen en doe-

Energiebesparing op verwarmingsenergie en potentiële EPC-winst door verschillende typen binnenzonwering in een appartement.

Energiebesparing op verwarmingsenergie en potentiële EPC-winst door verschillende typen binnenzonwering in een tussenwoning.

ken de beste prestatie leveren en een zo hoog mogelijke gebruikscomfort kennen in combinatie met een hoge windvastheid, gebaseerd op de Europese normering EN 14500. De systemen worden door het onafhankelijke instituut Stichting Keurmerk Garantie (SKG) getest en gecertificeerd.

Nieuw van Luxaflex, Vertica Screens op maat gemaakte zonwering voor de buitenkant van het raam.

Oververhitting in de zomer

Waarom was er een label nodig? Volgens Romazo omdat oververhitting zomers in onze zo stevig geïsoleerde gebouwen een groot risico vormt. De warmte die 's zomers binnen komt, wordt opgeslagen in ons interieur, maar kan niet meer naar buiten. Straver: "In Nederland wordt de werking en invloed van zonwering tot op heden nog onderschat. Dit terwijl in de informatiebrochures van het ministerie van BZK wordt gewezen op de risico's van oververhitting en een slecht binnenklimaat."

Dat zonwering wel degelijk energie kan besparen bleek al eerder uit het TNO-rapport dat in 2008 verscheen, maar ook uit vele onderzoeken die al in het buitenland zijn verricht. In Duitsland is het verplicht om buitenzonwering toe te passen als een gevel voor meer dan 30 procent uit glas bestaat. In Groot-Brittannië maakt zonwering deel uit van de Green Deal. Zelfs in het meest recente 'position paper' van het Internationaal Energie Agentschap komt zonwering aan de orde als belangrijke maatregel.

Winkelvloer

Het label HR Zonwering brengt, zo stelt Romazo, een gezond binnenklimaat en energiebesparing met elkaar in balans en verdient daarom erkenning door beleidsmakers, de bouwwereld, woningeigenaren (individueel en VVE's) huurders en verhuurders (coöperaties en particulieren).

Dit nieuwe label heeft ook gevolgen voor de manier van verkopen op de winkelvloer. Met dit keurmerk biedt u als professional de consument namelijk een garantie dat hij een zon-

weringsproduct koopt dat een positieve invloed heeft op het binnenklimaat. Zo wordt zonwering meer dan decoratie en een instrument om warmte en licht te regelen. Flexibel toepasbare zonweringsystemen leveren aantoonbare energie en gezondheidsvoordelen en dat moet in het vervolg met behulp van het HR Zonweringslabel aan de consument worden verteld.

HR-zonwering fabrikanten en leveranciers

Sinds 2012 kan SKG als deskundige en onafhankelijke partij ook tests met zonweringen uitvoeren. Een van deze proeven die kan worden uitgevoerd, is het testen van zonweringen op sterkte. Dit volgens de norm EN 1932.

De volgende bedrijven hebben de beproeving doorstaan en zijn voorzien van HR Zonwering-attest: Brustor, Guillaume Janssen, Luxaflex Outdoor, PBS Group, Resec Zonwering, Roma KG, Schellekens & Schellekens, Smits Rolluiken en Zonwering, Sun Circle, Sunmaster en Velux.

Voor de detailhandel is er na het volgen van een instructie cursus eveneens de mogelijkheid het HR Zonwering-adviseurcertificaat te voeren. De cursuskosten hiervoor bedragen € 295. Daarnaast moet er bij het monterend bedrijf nog een audit worden verricht. Bij Romazo-leden wordt dit door Wisse & Doorbos gedaan en bij niet-Romazo-leden door SKG.

Meer informatie over het TNO-rapport 'Buitenzonwering en energiebesparing op verwarmen en koelen' en het label HR Zonwering is te verkrijgen bij Romazo, www.romazo.nl, e-mail: info@romazo.nl